

Claes Emil Tholin

1860-1927

Grabben från Götåkra som blev
Sveriges socialdemokratiska
arbetarepartis förste partiledare

Claes Emil Tholin

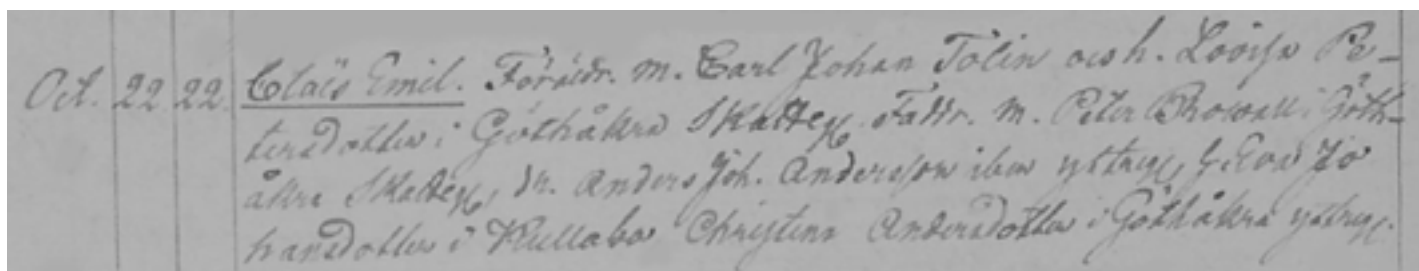
född 1860 i Götåkra, Södra Säm
död 1927 i Stockholm

Claes Emil föddes i Götåkra Skattegård, precis som sina två bröder:
August, 1865-1877 och Johan, 1865-1938.
Föräldrarna hette Carl Johan Tholin, 1833-1899, handelsresande
och Lovisa Petersdotter, 1836-1866.

Claes Tholin blev med tiden skräddare och politiker och han var Sveriges
förste socialdemokratiska arbetarepartis partiledare.
Det var under åren 1896–1907, efter att man 1889–1896 haft kollektivt
ledarskap.

Tholin fick vid 10 års ålder lära sig skräddaryrket. År 1880 begav han sig
till Köpenhamn, där han kom att vistas fram till 1890. Där fick för första
gången höra talas om socialismen och fackföreningar.

Han blev medlem i skräddarnas fackförening och i danska arbetarpartiets
ungdomsförening, den så kallade Karl Marx-klubben.
Efter att i tio år ha verkat i styrelsen för fackföreningen återvände Tholin
hem till Sverige.
Väl i Sverige fortsatte han med sitt fackliga engagemang. Tholin satt i
Svenska skrädderiförbundets styrelse 1891 och från 1900 till 1904.

*Claes Emil, född 22 oktober 1860
Götåkra Skattegården
utdrag från födelseboken i Södra Säm*

Socialdemokratins första ordförande

År 1896 utsåg verkställande utskottet skräddaren, Claes Emil Tholin, till socialdemokraternas förste partiledare.

Partiordföranden valdes på den här tiden inte av kongressen, utan direkt av verkställande utskottet.

År 1896 fick socialdemokraterna sin första representant i riksdagen, Hjalmar Branting.

Den 10 mars 1920 bildade han den första socialdemokratiska regeringen.

Det nya riksdagshuset på Helgeandsholmen togs i bruk vid 1905 års lagtima riksdag.

1:a maj 1900

*“...Under intensiv snöyra gick tåget med 9000 deltagare och 26 fanor..
Herr C. E. Tholin talade över normalarbetsdagen och
herr A. Lif för allmän rösträtt.”*

Norrköping.

Under intensiv snöyra gick tåget med 9,000 deltagare och 26 fanor ut till demonstrationsplatsen, där hr C. E. Tholin från Stockholm talade öfver normalarbetsdagen och hr A. Lif för allmän rösträtt.

Stockholms-resolutionen antogs enhälligt af 4,000 personer.

*Ny Tid
3 maj 1900*

Storstrejken i Sverige var en politisk strejk 15-17 maj 1902

Den användes för att få allmän och lika rösträtt till Sveriges riksdags då två kammare.

Tholin tillhörde då strejkutskottet, tillsammans med Branting, Palm, Wickman, Herman Lindqvist och Anders Sjöstedt.

Omkring 120 000 personer deltog i strejken, som varade 15-17 maj 1902.

*Tre partikamrater, från vänster:
Claes Emil Tholin, August Palm och J.P. Persson*

...Arbetsnedläggelsen upphör idag

lördag 17 maj 1902 kl. 6 em.

Kl. 11 f. m.

Meddelande

från

Arbetarepartiets Verkst. Utskott.

Telegram till Stockholms Arbetare!

Riksdagen har fattat sitt beslut, det är:
skrifvelse till regeringen om förslag till ny
valrättsreform på allmänna rösträttens grund
med proportionella val.

Arbetsnedläggelsen upphör i dag lördag 17
maj kl 6 e. m. Tack för enighet i kampen!

Arbetarepartiets Verkst. Utskott.

Dessa meddelanden äro de enda som utkomma med Typografiska Föreningens medgifvande.

Agitationsmöte 25 januari 1907
i Folkets Hus, Mölndal

Kroksläatts Fackför.

afhåller

Stort Agitationsmöte

i Folkets Hus, Mölndal,

Fredagen d. 25 Jan. kl. 7 e. m.

Föredrag

af Herr Tholin från Stockholm.

 Arbetare, män och kvinnor,
möten upp mangrant - - - -

STYRELSEN.

Claes Emils resepass

9 augusti 1909

...för Svenske undersåten, skräddaregesällen

...reser till utrikes ort..."

Augusti 1909

“....En vädjan (*till Amerikanarna*) att skynda på stödet
för de strejkande svenska arbetarna...”

Utsänt från Landssekretariatet Herman Lindquist och Ernst Söderberg

“Tack på förhand...” underskrivet av C.E. Tholin och John Sandgren

**An Appeal to hasten to the
support of the striking
Swedish workers.**

The Swedish strike, now in its fifth week, continues with unabated energy. Yesterday C. E. Tholin and John Sandgren, the swedish delegates who were sent here by the strikers to collect funds, received the following cable dispatch:

Stockholm, Sweden, aug. 31 -09

In their struggle for their right to organize the swedish working class has now conducted its general strike for four weeks.

Hitherto the Government has remained passive, but now it and society outside of the workers

In spite of this, in spite of threatening hunger, in spite of all that the ruling class may do we are determined to stick it out. The situation remains unchanged, and unbroken ranks of workingmen confront the employers.

The class spirit is strong, and the strikers are determined on “no surrender”, up to the last ditch.

We are cheered and sustained by what the workingmen of all european countries are doing to aid us. They are devoted to our cause and support it magnificently.

Looking toward America we are counting on the sympathy of our class brothers there. We DARE to count on their powerful economic assistance which is now necessary for us in struggle.

Landssekretariatet
Herman Lindquist
Ernst Söderberg.

*Nordisk Tidende, Norge
9 september 1909*

August 31st, 1909.

Dear Sirs and fellow-workers:

Referring to the above statement of the general strike in Sweden, we, the undersigned, duly authorized delegates from The Swedish National Organization of Workers, earnestly appeal to you to hasten to the support of the striking swedish workers in order to help them to fight their great battle to a successful finish. All contributions are to be sent to Landssekretariatet, Stockholm, Sweden.

Thanking you in advance for any assistance rendered, we remain,

Yours for international solidarity,

C. E. Tholin,
John Sandgren.

Lantbrukarna begär hjälp för skörden

Augusti 1909

“...en representant för arbetarpartiets centralförbund, vid namn Tholin skall inom kort begiva sig till Amerika för att av sympatiserade svensk-amerikaner insamla bidrag till strejkfonden.....”

LANDTBRUKARNA BEGÄRA HJÄLP FÖR SKÖRDEN.

Landtbruksföreningen har appellerat till borgare af alla klasser att vara dem behjälpliga vid den förestående skördens bärgning, då skördearbetena förhinderats af sträjk bland skördearbetarna. Regeringen har till alla, som vilja deltaga i detta barmhärtighetsvärk, utlofvat speciellt polis-skydd.

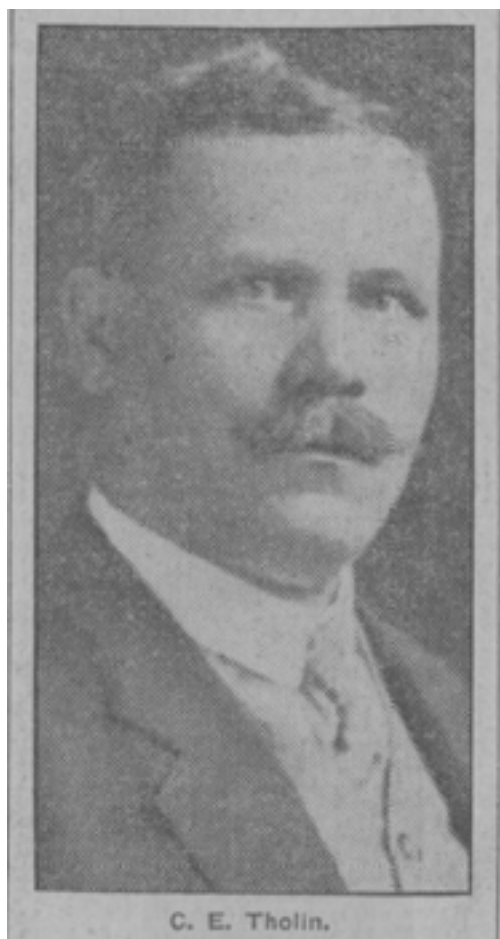
Spårvagnarna i Stockholm gå ännu sina reguljära turer, hvilket äfven är fallet i Göteborg, där de sträjkandes platser fyllas af sträjkbrytare.

I måndags tillkännagafs i Stockholm att en representant för arbetarpartiets centralförbund vid namn Tholin inom kort skulle begifva sig till Amerika för att af sympatiserande svensk-amerikaner insamla bidrag till sträjkfonden. Vi få väl se hur det kommer att lyckas.

*Skandinavia
augusti 1909*

Claes på resa i USA, 1909

Höll föredrag i bl.a. Chicago och Minneapolis

EN RESENÄR FRÅN SVERIGE

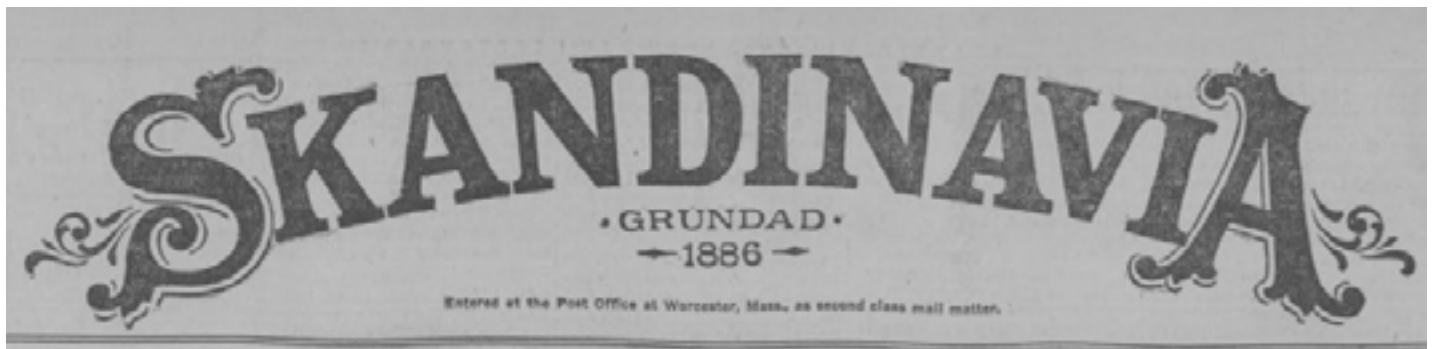
Landsorganisationens ombud C. E. Tholin är på resa här i landet.

Han vinner nya vänner i skilda läger.

På besök i Chicago befinner sig den särskildt inom fackföreningskretsar i Sverige välkände C. E. Tholin, hvilken i egenskap af svenska landsorganisationens ombud anländt till Amerika för att väcka sympatier för de tusentals arbetare som berörts af den stora konflikten på svenska arbetsmarknaden. Han har här talat på många möten och öfverallt genom sitt städade uppträdande, sitt hofsamma uttrycks-

Massmöte i Lyceum Hall, Connecticut, september 1909

*"....för de utestängda och strejkande arbetarna i Sverige....
C. Tholin talade i nära två timmar och klargjorde i detalj
orsakerna till den nuvarande arbetskonflikten i Sverige..."*

Massmötet i Lyceum hall i söndags
eftermiddag, som hölls till förmån för
de utestängda och sträjkande arbetar-
na i Sverige, var besökt af omkring
200 personer. C. Tholin från Stock-
holm talade i nära 2 timmar och klar-
gjorde i detalj orsakerna till den nu-
varande arbetskonflikten i Sverige.
Herr Tholins anföranden voro okonst-
lade och blefvo framställda på sätt
som gjorde att de närvarande fingo ett
klart begrepp om situationen i foster-
landet. Åhörarne visade med lifliga
applåder sitt bifall till det sagda. En
kollekt, som vittnade om stor friko-
stighet, upptogs till de sträjkandes för-
mån.

*Scandinavia
september 1909*

Massmöte i Brevoort Hall, New York, september 1909

"...med ett lugnt och sansat uppträdande relaterade talaren, jättestrejken i Sverige, utgående från dess allra första början...."

THOLINS FÖRSTA UPPTRÄDANDE.

Referat från ett massmöte i New York, där bidrag insamlades till Sveriges arbetare.

Från New York ingick i tisdags å. d. till Worcestertidningen Sveas redaktion meddelande, att Afdelningen New York S. L. A. F. förliden fredags kväll utlyst ett offentligt massmöte i Brevoort Hall, 154 54th st., N. Y., där en närmare redogörelse för storsträjken i Sverige skulle afgifvas af herr C. E. Tholin, Svenska Landsorganisationens ombudsman, som just i dagarne anländt från Sverige. Tiden för mötet var kl half 8 e. m., men påbörjades mötet ej förrän vid half 9-tiden, då den stora salen en trappa upp fylldes af en städad och intresserad publik. Sedan mötets ordförande, herr Sjöholm, intagit sin plats på estraden, bad han de närvarande resa sig och afsjunga "Arbetets söner", hvarefter den första talaren för aftonen, hr A. H. Lyzell, introducerades. Talaren berörde en New Yorktidnings utfall mot den stora arbetarstriden i Sverige samt de upplysningar den vilseledde allmänheten med, nämligen att striden är slut, och att arbetarna återgått till sina arbeten. Därefter öfvergick han till P. P. Waldenströms telegram till Missionsvännen, varnande för agitatorn Tholin.

som afrest till Amerika för att samla in pänningebidrag för de sträjkande samt vidrörde därefter den stora sträjk, som nu pågår vid Pressed Steel Car Company vid McKees Rocks i Pittsburg, Pa., hvarest visades kapitalismen i sin största brutalitet.

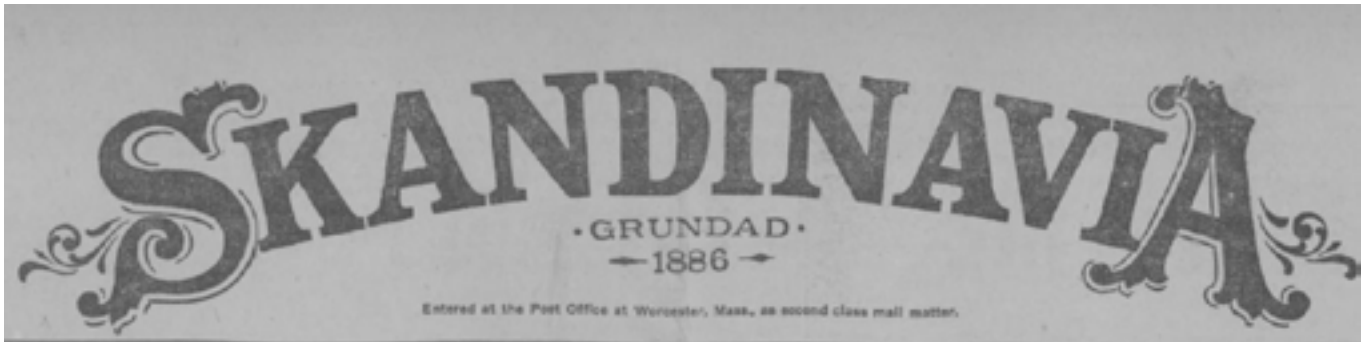
Härefter introducerades herr C. E. Tholin, en reslig man.

Med ett lugnt och sansadt uppträdande relaterade talaren jättestrejken i Sverige, utgående från dess allra första början. Ett mera intressant föredrag kunde de närvarande knappast höra, och talaren syntes stå bakom sitt ord, ej med gester betonade arbetarnas ställning, utan på ett lugnt afvägande sätt gick han att förtälja om alla de sträjker och lockouter, som under de sista åren föreliggått i vårt gamla fosterland och med siffror åskådliggörande fackföreningarnas sträfvanden till arbetarnes bästa, om de kollektiva aftalen och minilönens bestämmande i de olika yrkena m. m. "Vi ska' svälta, men icke förlora", såges vara en tyst ed under dessa för arbetarne pröfvande dagar. Talaren belönades efter det intressanta och spännande föredraget, genom hvilket han höll sina åhörare fångslade för öfver en timmes tid, inläggande här och där små historier och kommentarier, med dånande applåder.

*Svenska Folkets Tidning
8 september 1909*

Skandinaviska Socialist Klubben i Boston anordnar ett större massmöte, 2 september 1909

*”...hr Claes Tholin lämnar redogörelse över den i Sverige
pågående jättekonflikten.....”*

Skand. Socialist Klubben i Boston
— anordnar —
Ett Större Massmöte
I Berkeley Hall, Torsdagen den 2 Sept. kl. 7.30 e.m.

därvid Svenska landsorganisationens ombudsman, hr C. E. Tholin (nyss an-
länd från Sverige), kommer att lämna redogörelse öfver den nu i Sverige
pågående jättekonflikten mellan kapital och arbete. Tal komma dessutom
att hållas af hr A. Furstenberg från New York m. fl. Musik af Roubands
stråkorkester. Sång af Frihetsbröderna. Violinsolo af miss Rouband.

Allmänheten inbjudes på det hjärtligaste. Obs.! Fritt inträde.

*Skandinavia
augusti 1909*

September 1909

“...i “Vesterlandske Tidende” kan man läsa:

Den svenska arbetare-landsorganisationens utsände, hr Tholin, som har fått det uppdraget att resa till Amerika för att samla pengar till storstrejken, afreste häromdagen från Kristiania med “United States”.

Han hade låtit inskriva sig - icke som emigrant, icke en gång som andra klasspassagerare, nej, som första klass passagerare tillsammans med de förhatade kapitalisterna....”

*Claes Emil Tholin
odaterat foto*

*Oregon Posten
29 september 1909*

Medan arbetarefamiljerna svälta. I “Vestlandske Tidende,” utgifven i Arendal, läses: “Den svenska arbetarelandsorganisationens utsände, hr Tholin, som har fått det uppdraget att resa till Amerika för att der samla pengar till storstrejken, afreste härom dagen från Kristiania med ‘United States.’ Han hade låtit inskrifva sig — icke som emigrant, icke en gång som andra klasspassagerare, nej, som första klass passagerare, tillsammans med de förhatade kapitalisterna.” Allt under det hungersnöden spred sig bland de strejkande arbetarne!

September 1909

*”..skulle emellertid den verkliga afvsikten vara
att på ort och ställe höra sig för,
huruvida den ekonomiska och industriella ställningen
därute för närvarande är sådan,
att de, genom storstrejken och dess följder,
arbetslösa svenska arbetare, lämpligen skulle kunna exporteras till
USA...”*

Massutvandring till Amerika?
Som bekant har en af fackföreningarnes betrodda män, hr Tholin, utskickats till Amerika i officiellt angifvet syfte att bland våra svensk-amerikaner väcka sympatier för storstrejken i det gamla landet. Enligt hvad A.-B. säger sig ha inhämtat från väl underrättadt håll, skulle emellertid den verkliga afsikten vara att på ort och ställe höra sig för, huruvida den ekonomiska och industriella ställningen därute för närvarande är sådan, att de genom storstrejken och dess följder arbetslösa svenska arbetarne lämpligen skulle kunna exporteras till
U S A

*Pacific Tribun
15 september 1909*

Forts. på nästa sida

*Forts. från
föregående sida*

Tidningen har med anledning här af satt sig i förbindelse med vår minister i Förenta Staterna hr Lagercrantz, som visserligen vitsordade, att man i Amerika sätter stort värde på skandina-viska arbetare, men också framhöll att man där är mycket rädd för socialismen. Såväl de amerikanska arbetarne som de amerikanska arbetsgifvarna se med stor ovilja inflyttningen af oroliga och uppagiterade element, hvarifrån de än härröra. Och särskilt äro svensk-amerikanerna rädda för att uppblandas med nyinflyttade svenska arbetarskallar, på hvilka de i detta hänseende icke kunna lita. De äro synnerligt måna om sitt hittillsvarande goda anseende och vilja icke riskera hvad de vunnit genom årtionden af ihärdigt arbete och ansvarsmedveten hållning.

— Att massutvandra hit nu på hösten vore rent vanvett. På våren däremot kan hvarje frisk och stark karl få arbete på farm.

Massmöte i Dania Hall, Chicago

31 oktober 1909

Claes Tholin talar på mötet, angående strejken i Sverige.

SONGS BY THE LYRIC SWEDISH SINGING SOCIETY

COME TO THE GREAT

MASS MEETING

BENEFIT OF

SWEDISH STRIKERS

DANIA HALL Cor. 5th St. and Cedar Ave.	 C. E. THOLIN	SUNDAY OCT. 31st 2:30 P. M.
--	--	---

SPEAKERS

C. E. THOLIN, Delegate from Swedish Strikers.
REV. DAVID MORGAN, the Socialist Preacher.

The true condition of the working people in Sweden will be presented.
Telegrams reporting progress of the strike received daily by Mr. Tholin.
SPEECHES IN SWEDISH AND ENGLISH

TELEGRAM

C. E. THOLIN, delegat från de svenska strykarne, har i dagarne erhållit följande telegram:

"Ingen uppgörelse synlig ännu. Kampen är svår och komma troligen att fortgå hela vintern. Nöden stor. Gör allt hvad ni kan."

HERMAN LINDQUIST, Nationalsekreterare.

ADMISSION FREE

COME!

Massmöte i Belmont Hall, Chicago november 1909

”...mötena inleds med föredrag av hr Claes Tholin...”

Föredrag och diskussion öfver politiska och fackliga organisationsformer inom Sveriges arbetarerörelse hållas å Belmont hall, hörnet af N. Clark st. och Belmont ave., i afton tisdag den 2 nov. kl. 7.30 e. m. öfver ämnet "Politiska organisationens form", och torsdag 4 nov., samma tid och plats, öfver "Fackliga organisationens form". Båda mötena inledas med föredrag af svenska landsorganisationens ombud här, hr Claes Tholin, hvarefter öppen diskussion vidtager. Mötena lofva bli underhållande, och de som intressera sig för de svenska arbetarnes kamp böra inte försumma gå dit och få en inblick i den nutida arbetarerörelsen.

*Svenska Tribunen Nyheter
2 november 1909*

Claes är hemma från sin resa i Amerika.

Han hade samlat in över
150 000 kronor i "storstrejkshjälp.

Hr C. E. Tholin hemma från sin Amerikaresa.

**Resultatet redan 150,000 kronor i
storsträjkshjälp, och det
blir mera.**

Landsorganisationens ombudsman, hr C. E. Tholin, har nu återkommit från den halfårslånga resa till Amerika som han företagit på Landsorganisationens uppdrag, närmast med ändamål att söka erhålla pänninghjälp åt deltagarna i storsträjken. Han kan icke själv ännu bestämt säga i hvad mån han lyckats — de insamlade medlen ha nämligen omhändertagits af de arrangerande svenska komitéerna i Amerika, hvilka i sin ordning haft att sända pengarna till Sverige. Hr Tholin tror emellertid att summan i hvarje fall redan nu öfverstiger 150,000 kr. och det lär nog bli ändå mera.

Hr Tholin lämnade Stockholm den 11 Augusti, och den 22 Augusti började hans agitation i United States. Från denna dag ända till den 29 September höll han möten hvarje dag i städerna mellan New York och Chicago. Publikens bestod naturligtvis af skandinaver, synnerligast af svenskar, och de visade stor entusiasm för de svenska arbetarnas strider. Före mötena kommo massor af svenskar emot mig, säger hr Tholin, och hade sina frågor och hänvisningar, som jag fick besvara så godt jag kunde, och så fick jag hålla ett föredrag på två timmar för att därefter i svenskars lag sitta uppe och besvara frågor till kl. 2 på nätterna och så var det att börja nästa dag likadant igen. När jag efter den månaden kom till Chicago måste jag lägga mig till sängs i tre dygn, jag bara låg för att hvilat mig, så genomtrött var jag. "Så började jag igen, men sedan blef det inte så ansträngande, ty då blefvo resorna längre. Jag var ju ända till västkusten och fick se den vackra staden San Francisco.

Vidare reste hr Tholin till Seattle, den egentliga hällplatsen för guldsökarna i Alaska, samt till Utah. Ombudsmannen har träffat icke så få bekanta arbetare från Sverige, särskildt många i Minnesota. Bland annat hade dit tagit sin tillflykt en hel grupp af de unga arbetare som emigrerat från grefve Hallwyls Ljusne. De hade det bra där och ville inte resa åter till Sverige.

Hr Tholins Amerika- erfarenheter.

Vid ett af Stockholms arbetarekommun anordnadt offentligt möte torsdagen den 17 fe-

bruari i Folkets hus' A-sal berättade Landsorganisationens ombudsman, C. Tholin, om sin resa till Amerika enligt Svenska Dagbladet bl. a. att socialdemokraterna fått endast ringa spridning i Amerika, beroende på det starka trust- och penningväldet och därpå, att de mer begåfvade arbetarna ha många möjligheter att få en bättre ställning. Han konstaterade, att de utvandrade skandinaverna, särskildt de äldre i landet, ofta ha tadlande ord för det gamla hemlandet, men icke tåla, att Amerika eller resp. stad klandras, och tal. förklarade denna nya nationalkärlek med det faktum, att de där ute fått hvad de saknade i hemlandet. Tal. vidrörde äfven de starka religiösa intressena och nämnde särskildt den stora roll bidragen från svenska tjänstflickor spelar vid kyrkors uppförande. I fråga om sina erfarenheter nämnde hr T., att den borgerliga pressen där ute opartiskt refererat de möten han hållit. Han hade lyckats rätta en del falska föreställningar om hvad som pågick här hemma och fått medhåll t. o. m. af Waldenströms anhängare. De medel som stått till hans disposition hade utgjorts af 5,000 kr., däraf 2,000 med på utresan.

Tal. varnade emigrerande för att stanna i New York eller österns storstäder eller resa till Chicago eller västerns storstäder, ty där fanns öfverflöd på arbetare, utan rekommenderade de mellersta staterna. Till Canada, där man visserligen får fri jord men ingen annan hjälp, och där man har att kämpa med ett kargt klimat, borde man resa, endast om man är välförsedd med pengar. Han var ingen vän af emigration; i en aftappning af våra yngre arbetskrafter såg han en fara för landet och äfven för socialdemokratiens sträfvanden. Han manade till stridsyxans nedgräfvande äfven från "herrarnas" sida. "Men skulle det vara så", därmed slutade tal., "att dessa senare envisas att förfölja och utestänga de på "svarta listan" uppförda från arbete, så finnes ingen annan utväg än att söka bröd och husrum i det land, där det gifves, men då blir det "herrarnas" skuld."

Salen var fullsatt, och föredraget hälsades med lifligt bifall.

Claes berättar om sin
resa till Amerika
vid ett möte
i Folkets Hus,
Stockholm
17 februari 1910

Tidningen SVEA
16 mars 1910

“..Hvad gör “ombudsmannen” i Amerika?

*...det är nu över fyra månader sedan ombudsmannen Tholin
i sällskap med en smart impressario avreste
till Amerika för att insamla medel...”*

“Visserligen voro vi uppe på Landssekreteriatet i går och blefvo vittne till hur dess ordförande med belåten min bakom rullgardinen höll på att bryta en 15 å 16 amerikabref, innehållande aviser på växlande belopp, som postverket fått taga i förvar öfver juldagarna, dollarar från klasskamraterna där borta i Amerika, sända till hjälp åt af arbetsgifvare i Sverige uteslagna arbetare. Under det att ordföranden höll på att studera och inregistrera de främmande namnen tilläto vi oss ett: Jaså, det kommer pengar från Amerika ännu?

— Ja då, det duggar jämnt för hvarje dag.

— Hur mycket pengar har det kommit från Amerika?

— Det kan jag för ögonblicket ej bestämt uppgifva, men redan till den 31 okt. hade det, som redovisningen till kongressen visar, kommit 107,000 kr. och sedan dess har det kommit sådana här bref snart sagdt för hvarje dag.”

Då detta når fram till läsaren befinner sig ombudsman Tholin antagligen långt ute på Atlanten. Han har vistats i New York de senaste dagarna och har där uttryckt tillfredsställelse med resan i sin helhet.

Om den insamling, som här i landet ännu här och där fortgår för uteslagna arbetare i vårt fosterland, föreligger ännu ej fullständiga siffror. En Stockholms-tidning innehöll nyligen följande osympatiska notis rörande denna sak:

“Hvad gör “ombudsmannen” i Amerika? Det är nu öfver fyra månader sedan landsorganisationens ombudsman, hr C. E. Tholin, i sällskap med en smart impressario afreste till Amerika för att insamla medel till understöd åt de storstrejkande arbetarna här hemma.

Insamlingen lär ha givit ett ganska måttligt resultat, föga mer än som torde gått åt i resekostnader.

Men hvad som mest måste ge anledning till undran är, att Landsorganisationen anser sig kunna så lång tid undvara sin ombudsman. Är posten öfverflödig? Eller hvad har hr Tholin för sig för märkvärdiga saker där borta i Amerika?”

Härpå afgif en annan tidning följande halffofficiella svar:

*Svenska Tribunen
18 januari 1910*

**C. E. Tholins Ameri-
karesa.**

Resultatet 40,000 dollars.

Svenska Landsor-
ganisationens om-
budsman, hr C. E.
Tholin, har nu,
skrifver en tidning

i Stockholm, återkommit från den halfårslånga resa till Amerika som han företagit på Landsor-
ganisationens uppdrag, närmast med ändamål att söka erhålla penninghjälp åt deltagarna i storstrejken. Han kan icke själf ännu bestämt säga i hvad mån han lyckats — de insamlade medlen ha nämligen omhändertagits af de ar-
rangerande svenska kommittéerna i Amerika, hvilka i sin ordning haft att sända pengarna till Sverige. Hr Tholin tror emellertid att summan i hvarje fall redan nu öfverstiger 150,000 kr. (40,000 dollars) och det lär nog bli ändå mera.

Hr Tholin lämnade Stockholm den 11 augu-
sti, och den 25 augusti började hans agitation i United States. Från denna dag ända till den 29 september höll han möten hvarje dag i städerna mellan New York och Chicago. Publiken bestod naturligtvis af skandinaver, synnerligast af svenskar, och de visade stor entusiasm för de svenska arbetarnas strid, skrifver tidningen i Stockholm. Före mötena kommo massor af sven-
skar emot mig, säger hr Tholin, och hade sina frågor och hälsningar, som jag fick besvara så godt jag kunde, och så fick jag hålla ett föredrag på två timmar för att därefter i svenskars lag sitta uppe och besvara frågor till kl. 2 på nätter-
na, och så var det att börja nästa dag likadant igen. När jag kom till Chicago måste jag läg-
ga mig till sängs i tre dygn, jag bara låg för att vilja mig, så genomtrött var jag. Så började jag igen, men sedan blef det inte så ansträngan-
de, ty då blefvo resorna längre. Jag var ju än-
da till västkusten och fick se den vackra staden San Francisco.

Vidare reste hr Tholin till Seattle, den egent-
liga hållplatsen för guldsökarna i Alaska, samt till Utah. Ombudsmannen har träffat icke så få bekanta arbetare från Sverige, särskildt många i Minnesota. Bland annat hade dit tagit sin till-
flykt en hel grupp af de unga arbetare, som emi-
grerat från grefve Hallwyls Ljusne. De hade det bra där och ville inte resa åter till Sverige, sade de.

*“....C. E. Tholin har
nu återkommit från sin
halvårslånga resa till
Amerika....*

*Hr Tholin lämnade
Stockholm 11 augusti och
den 25 augusti började
hans agitation i United
States.*

*Från denna dag ända till
den 29 september höll han
möten varje dag i städerna
mellan New York och
Chicago....*

*Tidningen SVEA
2 mars 1910*

Claes Emil Tholin
firade femtioårs-dagen 22 oktober 1910
med en liten fest i Göteborg.
A.G. Lindblad, Herman Lindquist
och Setterling talade.

C. E. Tholin,
den svenske landorganisations tillids-
mand, var lørdag 50 aar gammel.
Han feiret dagen i Göteborg med en
liten fest og mottok fagorganisationens
og partiets hyldest fra hele Sverige.
A. G. Lindblad, Herman Lindqvist og
Setterling talte ved festen.

Social-Demokraten, Norge
26 oktober 1910

Herman Lindqvist
1863-1932

Gemensamhets-Fest Folkets Park, Sundbyberg

19 augusti (okänt år)

Tal av journalisten Sven Persson och
partistyrelsens ordförande C.E. Tholin

 Stor
Gemensamhets-Fest

med tal i dagspolitiska frågor
anordna

Sundbybergs och Stockholms Arbetarekommuner

Söndagen den 19 Aug. kl. 2 e. m.

i Folkets Park, Sundbyberg

Programmet, som omvexlar med allvar och skämt, upptager

Tal af Journalisten SVEN PERSSON kl. 3 samt kl. 5 e. m. af
Partistyrelsens ordf. C. E. THOLIN

Sång af en dubbelkvartett ur Sångföreningen MIKROFON.
Muntration af den kände komikern Herr ÅKERLIND.

Före och efter talen förekommer musik och dans.

———— **Servering af kaffe och läskedrycker.** ————

Festmärken à 25 öre för äldre, barn 10 öre, säljas af ordningsmännen.

Sundbybergs och Stockholms arbetare få i denna fest tillfälle att förena sig
i både nytta och nöje hvarför vi hoppas på talrikt besök.

Styrelserna för Sundbybergs och Sthlms Arbetarekommuner.

Möte 1914

Upp till facklig sammanslutning...

Föredrag av Landsorganisationens ombudsman hr. C.E. Tholin

1915/3580

Upp till facklig sammanslutning!

**Samtliga snickeriarbetare och träarbetare
i övrigt i**
inbjudas härmed till **möte**
dagen d. _____ 1914 kl. _____ e. m. (f. m.).
Lokal: _____

Landsorganisationens ombudsman C. E. THOLIN
kommer att vid mötet hålla föredrag, vari fackföreningsrörelsens
uppgifter och syften komma att belysas.

KOLLEGER! Möten upp till talrikt besök! Den fackliga organisationen är nu
mera nödvändig än någonsin förut. I arbetareklassens kamp för förbättrade levnads-
villkor är fackföreningsrörelsen det starkaste maktmedlet som står till buds. Visen
genom anslutning till fackföreningsrörelsen, att det ligger allvar och målmedvetenhet
under den politiska livaktighet som för närvarande genomströmmar hela den svenska
arbetareklassen. Målmedveten strävan och ej allenast ord!

Styrelsen för Svenska Träarbetareförbundet.

Reklam & Litografi, KTH, 1914

Möte 2 juni 1916
Alla Byggnadsarbetare i Borås.....

Föredrag av Landsorganisationens ombudsman hr. C.E. Tholin

Föredrag av C.E. Tholin
Idyllen, Svartvik , 11 juli 1918

1921
H561

Svartviks-Stockviks- Klampenborgs arbetare

Landsorganisationens ombudsman

C. E. THOLIN fr. Stockholm

håller föredrag i lokalen Idyllen, Svartvik

Torsdagen den 11 Juli kl. halv 11 f. m.

**Kamrater! Vi möta upp mangrant vid
föredraget. Ingen försummelse.**

Avdelningarnas styrelser.

1918

1918

Möte 9 december 1918
om "Den skandinaviska fackföreningsrörelsen"

Tal av Landsorganisationens ombudsman C.E. Tholin

1920/1725
Affärsanställda

inom matvarubranschen, såsom slakteri- och char-
kuteri- samt speceri- och viktualiehandelsbiträden
— manliga och kvinnliga — **inbjudas till möte**

Måndagen den 9 dec. kl. 8,30 e. m.

Lokal: **Brunkebergsgatan 3, 2 tr.**
(Hantverksföreningens hus).

Föredrag vid mötet av

Landsorganisationens ombudsman C.E. Tholin

över ämnet:

**Den skandinaviska fackföre-
ningsrörelsen.**

Vidare förekommer till behandling lönefrågan för
personalen vid Slakteri-A.-B. Stockholm samt för-
slag om igångsättandet av lönerörelse hos en del
övrige handelsfirmor.

Frågornas vikt fordra väl besökt möte.

Vid mötet förekommer inskrivning av nya medlem-
samt inbetalning av kontingent.

DANS efter de dansantas eget program.

Alla

böra enligt arbets för att föra vår förening framåt och
medverka till att utvidga medlemskretsen. Därigenom
vinner organisationen förmåga att med kraft kunna till-
varataga sina medlemmars berättigade krav och intressen.

För Stockholms Livsmedelsexpeditors förening:

STYRELSEN.

Tidningen ”Social-Demokratens” serie om några av arbetarrörelsens pionjärer skriver den 3 mars 1935 följande:

” Vad orsaken kan vara, det vet jag inte, men faktum är att skraddarna här i landet har varit ganska mangrant röda till sin läggning. Hur många röda skraddare vi sysslat med i denna serie låter jag vara osagt, men den mest kände av dem alla är mäster Palm. Men vi har många fler. Vi har till idag sparat en skraddare som t.o.m. under en tid hade ledande ställning inom partiet, Claes Emil Tholin.

Tholins gärning kan inte överskattas. Han trädde fram i en tid av söndring och villervalla, med sin rastlösa verksamhetsiver, sitt oförbrännerliga humör och sin eminenta förmåga att reda upp alla tilltrasslade situationer, var han en oersättlig tillgång för den rörelse som hade förmånen att åtnjuta hans stöd och hjälp under en lång följd av år. Han var en av de verkligt optimistiska och handlingskraftiga pionjärerna, han eldade kamraterna genom sin humor och krossade motståndet med bitande sarkasm.”

Denna korta levnadsruna är emellertid allt för anspråkslös. Den nämner ingenting om Tholins insatser inom svensk arbetarrörelse, som man ingalunda kan avfärda med att han ”då och då uppträdde som uppviglare”. Tholins arbete var tvärtom ganska genomgripande och ansvarsfullt.

Efter att i tio år ha tillhört styrelsen för skraddarnas fackförening i Köpenhamn flyttade han hem till Sverige, där han genast kastade sig in i det fackliga och politiska arbetet. Det var först hans eget fackförbund som fick ta hans duglighet i anspråk.

Åren 1891 och 1900 och från 1900 till 1904 tillhörde han Svenska Skrädderiarbetareförbundets styrelse.

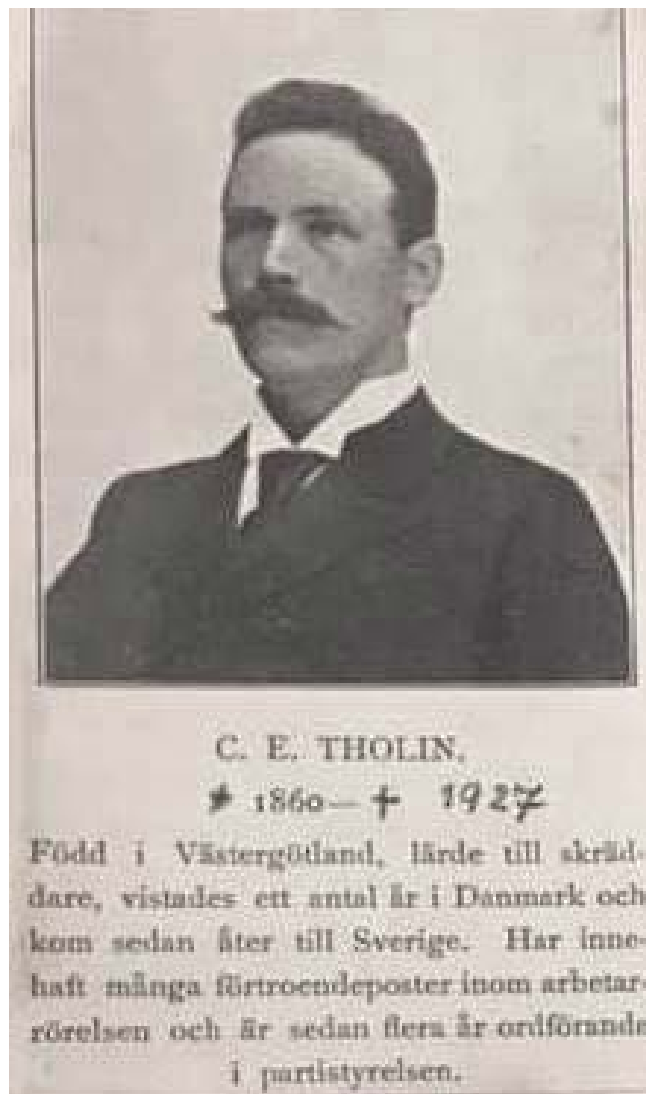
Det var en hård och brydsam tid för svenskt fackföreningsfolk just då. Bl.a. fördes en hård kamp för rösträtten ochorstrejksvapnet måste tillgripas. Tillsammans med bl.a. Branting, Palm, Wickman, Herman Lindqvist och Anders Sjöstedt satt Tholin i strejkutskottet.

Men Tholin hade också ett levande intresse för politiken. Han var en god talare och kunde på ett övertygande sätt framlägga sina skäl och motskäl, och när partiet vid en kongress skulle välja ordförande föll valet enhälligt på Tholin, som efterträddes på denna post av ingen mindre än Hjalmar Branting, år 1906, då Tholin blev ombudsman för Landsorganisationen eller agitator, som det hette på den tiden.

Han fick under sitt ombudsmannaskap tillfälle att slå mången dust med arbetarna. Underorstrejken 1908 var han i febril verksamhet. Som bekant måste offerviljan mobiliseras i hela dess räckvidd för att det ekonomiska skulle kunna klaras upp. Branting reste till Tyskland för att tiggas ihop medel, Lindley for till England och Tholin skickades till Amerika.

Det var en dyr och omständlig apparat, men Tholin fick stöd av den radikala amerikanska pressen, som utfärdade upprop med uppmaning till uppmarsch till Tholins föredrag och lämna ekonomiska bidrag. Åtskilliga belopp inflöt, men någon stor behållning uppstod inte på resan, som krävde stora omkostnader. Tholin tillhörde från år 1900 LO:s sekretariat.

Tholins agitatoriska förmåga är ofta omvittnad. Han reste under en följd av år genom snart sagt alla landets bygder och klargjorde på sitt övertygande och målande sätt organisationens syften. Han var outtröttlig och tålmodig, oförbrännelig och kvick.

Det berättas många lustiga historier från Tholins härjningståg i avkrokarna. Han tyckte om att raljera och for ibland ganska hårdhänt fram med motståndarna, som sällan kom nån vart med den ordfyndige krabaten i talarstolen.

Ordfyndigheten kom ofta väl till pass. Vid ett möte i Uppsala 1906 i syfte att definiera benämningarna socialdemokrati och ungsocialism. Det gick mycket hett till mellan sköldarna, särskilt fick Hinke Bergegren sina varma fiskar.

Hinke var inte den som tog till reträtten i första hand, utan avlossade kraftiga salvor mot sina motståndare, som han kallade ”patentsocialdemokrater som glömt sina ideal, blivit pampar och tjänade pengar på partiet.”

I många år kuskade Tholin omkring, hans hår grånade och hans rygg blev böjd. Men humöret var detsamma. Han brann inte ut i första taget. När ett särskilt råd tillsattes, för att behandla tvister om arbetstidslagens tillämpning, var Tholin självskriven.

Han invaldes i arbetsrådet 1920 och kvarstod där till sin död den 27 juni 1927. Han hade under en längre tid haft kännning av en besvärlig leversjukdom, som också ändade den idoge agitatorns liv.

Inom arbetsrådet kom Tholins rika erfarenhet från agitatorstiden väl till pass. Han kände den svenska arbetarklassen inifrån. Själv hade han i trettio år levat en hantverkares hårda liv och under sina resor sett hur svensk arbetarklass hade det och han svek aldrig denna klass. För dess väl och ve svängde han sitt svärd och uppoffrade sina sista krafter.”

Claes Tholin:

” Jag föddes i Västergötland, Skattegården Götåkra, Södra Säms församling. Enligt min moders utsago den 21 oktober 1860, enligt prästens utsago den 22 oktober samma år. Sattes vid 10 års ålder i lära i det hederliga men fördömt tråkiga skräddareyrket, som jag nu plitat med i 30 år.

Åren 1880-1890 vistades jag i Köpenhamn. Där fick jag första gången höra talas om socialismen och fackföreningarna. Jag var från början med i min fackförening och gjorde allvarliga försök att förstå vad socialism var. I Karl Marx-klubben stiftade jag bekantskap med de yngre revolutionära elementen i danska arbetarepartiet. Jag var en ivrig beundrare och en tacksam lärjunge till de intelligenta och kunskapsrika män och kvinnor med utpräglad revolutionära tänkesätt och i besittning av ungdomens glödande tro och entusiasm, som inga hinder känner och som tror sig stark nog att i ett enda tag vända en värld.

De flesta av oss från den tiden har dock nu erfarenhet om, att det går så rasande sakta emot vad vi trodde. Vi har fått lära oss att det moderna Jerikos murar inte falla för trumpetstötter.

Ja, jag har inget mer att tillägga än att jag då och då uppträder som ”uppviglare”, mera oskyldigt än blygsamt, säger några av mina vänner”, *slut citat.*

Claes Emils far och farbror reste mycket som knallar och antog släktnamnet Tholin

Fadern, Carl Johan, reste åren 1851-1861 på Småland, Halland, Skåne, Blekinge. Öland och Gotland. En resa påbörjades i januari och en annan i september.

Handelspassen utfärdades av magistraten i Ulricehamn och skulle naturligtvis medföras på resorna. Även sedan knallarnas "speciella rättigheter" upphört 1864 fortsattes handelsresorna.

Farbrodern, Nils Josef, reste varje år 1848-1859. De första fem åren på: Småland, Halland, Skåne, Blekinge, Östergötland. Öland och Gotland. De övriga sju åren på Halland, Småland, Skåne och Blekinge.

Beträffande Claes Emil Tholin så vet vi att modern dog när han var 6 år. När han var 10 år flyttade han far till Ulricehamn och gav sig ut på handelsresor. Claes Emil och hans bröder fick komma till sin morfar, Petter Johansson Brovall och mormor, som ägde 1/12 mantal Götåkra Skattegården och det var här han fick påbörja sin skräddareutbildning.

Upp till val!

Rösta med Arbetarepartiets

officiella lista som i första kretsen upptager:

Branting, Hjalmar, Riksdagsman.

Lindqvist, Herman, Riksdagsman.

Hagman, Oskar, Riksdagsman.

Johanson, Edvard, Riksdagsman.

Gustafson, Hjalmar Albin, Journalist.

Tholin, C. E., Ledamot av Arbetarrådet.

Claes Emil gifte sig 1892 med Mathilda Bryle (1858–1950)
Makarna är begravda på Solna kyrkogård

Socialdemokratiska partiordföranden

Partiledaren, eller partiordföranden, väljs av den socialdemokratiska kongressen.

Denne är partistyrelsens ordförande samt ordförande för verkställande utskottet.

När socialdemokraterna är i regeringsställning är det partiordföranden som blir statsminister.

Claes Emil Tholin 1896-1907

Hjalmar Branting 1907-1925

Per-Albin Hansson 1925-1946

Tage Erlander 1946-1969

Olof Palme 1969-1986

Ingvar Carlsson 1986-1996

Göran Persson 1996-2007

Mona Sahlin 2007-2011

Håkan Juholt 2011-2012

Stefan Löfven 2012-

Plakett för
Claes Emil Tholin
1860 - 1927

Källor & info:

Arbetarrörelsens Arkiv

Gällstads Hembygdsförening

Kungliga Bibioteket, svenska dagstidningar

Scandinavia, Worcester

Social-Demokraten, dagstidning

SVEA, Svensk-Amerikansk veckotidning, Worcester

Svenska Tribunen-Nyheter, Chicago

Swedish American Newspapers

Sture Hjalmarsson, Gällstad

Götåkra och Tostarp, hembygdsbok

Sammanställt hösten 2020

Yvonne Henriksson

Södra Säm